S 53/01-2158/01 V Brně dne 15.11.2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 53/01, zahájeném dne 29. června 2001 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění a v souladu s §12 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., na návrh účastníka řízení, jímž je společnost Dalkia International S.A., se sídlem 37, avenue du Maréchal de Lattre de Tassigny, 59350 St. Andreé-lez-Lille, Francie, ve správním řízení zastoupená na základě plné moci ze dne 29.6.2001 JUDr. Martinem Šebkem, advokátem se sídlem Moravská 52, Praha 2, ve věci povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení soutěžitelů, ke kterému dochází ve smyslu § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., na základě Smlouvy o převodu cenných papírů, uzavřené dne 28.6.2001 mezi společností Severočeská energetika, a.s., se sídlem Teplická 8, Děčín, a společností Dalkia International S.A., v jejímž důsledku získala společnost Dalkia International S.A., se sídlem 37, avenue du Maréchal de Lattre de Tassigny, 59350 St. Andreé-lez-Lille, Francie, ….. kusů kmenových akcií, představujících …% podíl ve společnosti Teplárna Ústí nad Labem, a.s. , se sídlem Edisonova 453, Trmice, okres Ústí nad Labem a … kusů kmenových akcií, představujících …% podíl ve společnosti PPC Trmice, a.s., se sídlem Edisonova 453, Trmice, okres Ústí nad Labem, se dle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb.,

p o v o l u j e.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zahájil dne 29. června 2001 na návrh společnosti Dalkia International S.A., se sídlem 37, avenue du Maréchal de Lattre de Tassigny, 59350 St. Andreé-lez-Lille, Francie (dále jen „Dalkia“), zastoupené JUDr. Martinem Šebkem, advokátem se sídlem Moravská 52, Praha 2, správní řízení ve věci udělení povolení ke spojení soutěžitelů Dalkia,

Teplárna Ústí nad Labem, a.s. , se sídlem Edisonova 453, Trmice, okres Ústí nad Labem (dále jen „TUL“) a PPC Trmice, a.s., se sídlem Edisonova 453, Trmice, okres Ústí nad Labem (dále jen „PPC“), ve smyslu § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb. (dále jen „zákon“).

Po obdržení písemného návrhu na zahájení správního řízení Úřad zjistil, že podání neobsahuje veškeré náležitosti, a proto jej rozhodnutím č.j. S 53A/01-917/01-OF ze dne 3.7.2001 přerušil ve smyslu § 29 odst. 1 správního řádu do doby odstranění nedostatků podání.

Dne 14.9.2001 byly vyžádané náležitosti podání doplněny a počínaje tímto dnem Úřad, v souladu s § 29 odst. 4 správního řádu, pokračoval ve správním řízení.

Po prozkoumání poskytnutých podkladů však Úřad zjistil, že obsahují nejasnosti, bez jejichž objasnění nelze v dané věci rozhodnout. Z toho důvodu Úřad rozhodnutím č. j. S 53B/01-1728/01 ze dne 4. 10. 2001 opět řízení přerušil do doby vysvětlení nejasností.

Dne 22. 10. 2001 byly zjištěné nedostatky objasněny a počínaje tímto dnem Úřad ve správním řízení pokračoval.

Ke spojení podniků soutěžitelů došlo na základě následující transakce:

Dne 28.6.2001 došlo k uzavření Smlouvy o převodu cenných papírů (dále jen „Smlouva“) mezi společností Severočeská energetika, a.s., se sídlem Teplická 8, Děčín, a společností Dalkia International S.A., se sídlem 37, avenue du Maréchal de Lattre de Tassigny, 59350 St. Andreé-lez-Lille, Francie. Na základě této smlouvy má dojít k uskutečnění převodu v následujících krocích:

1. Společnost Dalkia získá od společnosti Severočeská energetika, a.s. úplatným převodem … kusů kmenových akcií společnosti Teplárna Ústí nad Labem, a.s., které představují …% podíl ve společnosti.
2. Společnost Dalkia získá od společnosti Severočeská energetika, a.s. úplatným převodem … kusů kmenových akcií společnosti PPC Trmice, a.s., které představují …% podíl ve společnosti.

Účinnost kroků dohodnutých ve Smlouvě nastane až dnem Vypořádání, tak jak je definován v odst. 2.4. Smlouvy.

V den Vypořádání Dalkia nabyde uvedené akcií ve společnostech TUL a PPC, čímž získá přímou kontrolu v těchto společnostech a současně nepřímou kontrolu ve společnostech, ve kterých má majetkovou účast společnostTUL.

Při posuzování spojení podniků Úřad vycházel z následujících podkladů:

- návrhu na zahájení správního řízení
- dokladu o zaplacení správního poplatku
- plné moci k zastupování účastníka řízení
- smlouvy o převodu cenných papírů
- výpisů z obchodního rejstříku společností Dalkia, TUL, PPC a Severočeská energetika, a.s.
- formuláře vztahujícího se ke spojení
- rozboru postavení spojovaných subjektů na relevantním trhu
- výročních zpráv včetně účetních auditů všech stran spojení.

Skutečnost, že se Úřad spojením zabývá, byla uveřejněna v Obchodním věstníku č. 29/01 ze dne 18. července 2001. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podání případných připomínek Úřad žádnou připomínku k uvedenému spojení podniků neobdržel.

V souladu s ustanovením § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), Úřad umožnil, aby se zástupce účastníka správního řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k podkladu rozhodnutí a ke způsobu jeho zjištění. Zástupce účastníka řízení této možnosti využil dne 13.11.2001. Po seznámení se spisem nebyly vzneseny žádné připomínky ani návrhy na doplnění důkazů a podkladů pro rozhodnutí.

Charakteristika spojovaných subjektů

Dalkia International S.A. je společností založenou dle francouzského práva. Jejím majoritním vlastníkem a společností vykonávající kontrolu je společnost DALKIA (dříve Dalkia Holding) s podílem … %, která je ovládána společností VIVENDI ENVIRONNEMENT a spolu s ní je součástí mezinárodní skupiny VIVENDI UNIVERSAL. Předmětem podnikání společnosti Dalkia je získávání veškeré účasti a účast, přímá nebo nepřímá, koupí, upsáním, vkladem, fúzí nebo jiným způsobem, ve společnostech jakýchkoliv právních forem, již existujících nebo vznikajících, jejichž sídlo se nachází v zahraničí.

Dalkia má v České republice majetkové účasti v několika společnostech, a to Moravskoslezské teplárny, a.s. (… % akcií), Teplárny Karviná, a.s. (… %), Olterm & TD Olomouc, a.s. (… %), EKOTERM ČESKÁ REPUBLIKA, a.s. (… %), JVCD, a.s. (… %), Dalkia, s.r.o. (… %), Dalkia Projekt, s.r.o. (… %) a AMPLUSERVIS, a.s (… %).

Teplárna Ústí nad Labem, a.s. je nejvýznamnějším výrobcem a dodavatelem tepla města Ústí nad Labem a výrobcem elektrické energie dodávané do distribuční sítě společnosti Severočeská energetika, a.s.

Teplárna Ústí nad Labem je kontrolována společnostmi Severočeská energetika, a.s. (prodává svůj podíl společnosti Dalkia), Severočeské doly, a.s., Město Trmice a Město Ústí nad Labem.

Teplárna Ústí nad Labem má také majetkovou účast ve společnostech OZT Ústí nad Labem, s.r.o. (… %), ULITEP, spol. s r.o. (… %), PPC Trmice, a.s. (… %) a TEKO Trmice, a.s. (… %).

PPC Trmice, a.s. je společnost, která byla založen s cílem vybudovat paroplynovou jednotku na území Teplárny Ústí nad Labem, a.s. a zde vyrobenou elektrickou energii dodávat do sítě Severočeské energetiky, a.s. a vyrobené teplo do stávající tepelné sítě Teplárny Ústí nad Labem, a.s.

Společnost PPC Trmice je vlastněna společnostmi Severočeská energetika, a.s. (prodává svůj podíl … % společnosti Dalkia) a Teplárny Ústí nad Labem, a.s. (… %).

Společnost PPC Trmice není majetkově účastna v jiných společnostech.

Relevantní trh

Relevantním trhem je prostorový a časový střet nabídky a poptávky zboží, které je schopno uspokojit určitou, konkrétní potřebu spotřebitele. Analýza relevantního trhu je založena na samostatném posouzení tří aspektů - výrobkového, geografického a časového.

Výrobkový trh zahrnuje všechny výrobky, které spotřebitelé považují za zaměnitelné nebo nahraditelné vzhledem k jejich vlastnostem, ceně nebo zamýšlenému způsobu použití. Geografický trh zahrnuje území, kde podmínky soutěže jsou dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišné. Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovanost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

Vymezení relevantního trhu

Společnost Dalkia působí na českém trhu prostřednictvím společností, ve kterých má majetkovou účast, v mnoha oblastech. Nejvýznamnější z nich, vzhledem k předmětnému spojení, je oblast výroby a dodávek tepla a elektrické energie. Týká se to společností Moravskoslezské teplárny, a.s. (výroba a rozvod tepla na území měst Ostrava, Olomouc, Přerov, Frýdek-Místek a Krnov), Teplárny Karviná, a.s. (výroba a rozvod tepla na území měst Karviná a Havířov), Olterm & TD Olomouc, a.s. (rozvod tepla na území města Olomouc) a JVCD, a.s. (vlastní … % akcií společnosti Severomoravská energetika, a.s.).

Společnost TUL je nejvýznamnějším výrobcem a dodavatelem tepelné energie na území města Ústí nad Labem. Většinu vyrobeného tepla dodává přímo konečným spotřebitelům a další část dodává prostřednictvím distributora Tepelné hospodářství města Ústí nad Labem, s.r.o. Trh výroby a distribuce tepelné energie je geograficky jednoznačně vymezen, a to používanou distribuční sítí, a proto je nutno považovat jednotlivé geografické oblasti za vzájemně oddělené. To znamená, že separátní lokální trh má svého lokálního (většinou) monopolního dodavatele tepla, v důsledku čehož běžný spotřebitel nemá možnost na daném území získat tyto služby od jiného soutěžitele.

Dále je společnost TUL zároveň výrobcem elektrické energie, kterou dodává prostřednictvím transformační stanice 110 kV do distribuční sítě společnosti Severočeská energetika, a.s., která je výhradním distributorem elektrické energie na území Ústeckého a Libereckého kraje, následně zajišťuje dodávky elektrické energie konečným zákazníkům. Společnost Severočeská energetika, a.s. nemá na výše uvedených územích žádného konkurenta a její tržní podíl činí … %. Podíl TUL na dodávkách elektrické energie pro společnost Severočeská energetika, a.s. je přibližně .. % celkového objemu elektrické energie distribuované touto společností. Z toho důvodu se Úřad nebude dále trhem výroby elektrické energie zabývat.

Společnost PPC vybudovala paroplynovou jednotku na území TUL a zde vyrábí teplo a elektrickou energii, které dodává především společnosti TUL a do jejích rozvodových sítí.

Na základě uvedených skutečností byl relevantní trh vymezen následovně:

z hlediska výrobkového jako:
- trh výroby a distribuce tepelné energie

z hlediska geografického jako:
- území města Ústí nad Labem

z hlediska časového jako:
- trh s trvalým charakterem.

Posouzení dopadů spojení

Podle § 8a odst. 1 zákona podléhají povolení Úřadu taková spojení, která narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž, přičemž za narušení soutěže se považuje, jestliže spojením podniků přesáhne jejich podíl 30 % celkového obratu na celostátním nebo místním trhu daného zboží.

Společnost TUL má podle zjištění Úřadu na trhu výroby tepla v Ústí nad Labem podíl v přibližné výši … %. Zbylých … % připadá na podíl hlavního konkurenta – společnosti Cinergetika Ústí nad Labem, a.s. Distribuce tepla vyrobeného společnostmi TUL a Cinergetika je zajištěna částečně samotnými výrobci a částečně společnostmi Tepelné hospodářství města Ústí nad Labem, s.r.o., Severočeská plynárenská, a.s. a Severočeská energetika, a.s.

Je možné konstatovat, že existence distributorů tepla vytváří určité konkurenční prostředí – zákazník požadující připojení na soustavu centralizovaného zásobování teplem si může zvolit podle úrovně nabízených služeb připojení přímo na soustavu centralizovaného zásobování teplem společnosti TUL nebo připojení prostřednictvím distributora – společnosti Tepelné hospodářství města Ústí nad Labem, s.r.o.

Ze …% podílu na tepelné energii vyrobené společností TUL odebírá Společnost Tepelné hospodářství města Ústí nad Labem, s.r.o. přibližně … %, zbylé teplo je dodáváno přímo konečným spotřebitelům, a to především Spolku pro chemickou a hutní výrobu, a.s. (… %), Masarykově nemocnici (… %), Českým drahám (… %) a Ústeckým pivovarům, a.s. (… %).

Protože podíl společnosti TUL přesahuje 30 % celkového obratu na vymezeném relevantním trhu, jedná se o spojení podniků, které podléhá schválení Úřadu podle § 8a odst. 1 zákona. Spojením se však hodnota podílu nezmění, neboť každá se spojujících se společností působí na geograficky omezeném místním trhu různých měst. Z hlediska Úřadu je tedy důležitá ta skutečnost, že společnosti Dalkia a TUL spolu na žádném relevantním trhu v České republice nesoutěží.

Společnost PPC má na daném relevantním trhu v posledních třech letech nulový podíl. Obrat společnosti PPC za tepelnou energii, který v roce 2000 činil …. mil. Kč je dosažen částečně fixními platbami a částečně platbami za dodávky technologické páry společností PPC společnosti TUL, jde tedy o tzv. vnitřní obrat. V letech 1998 – 2000 uváděla společnost PPC do provozu zařízení paroplynového cyklu, zařízení bylo i ve zkušebním provozu, po určitou dobu vyrábělo elektrickou i tepelnou energii, ale v roce 2000 byla jeho činnost ukončena v důsledku nárůstu cen plynu, který neumožňoval provoz zařízení bez vzniku ekonomických ztrát. Na základě uvedených skutečnosti Úřad uvádí, že činnost společnosti PPC má na daný relevantní trh zanedbatelný vliv, kterým se nebude Úřad dále zabývat.

Spojování podniků, které narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž podléhá povolení Úřadu ve smyslu ustanovení § 8a zákona. Dle ustanovení § 8a odst. 2 zákona Úřad spojení povolí, jestliže zúčastnění soutěžitelé prokáží, že újma, která narušením soutěž může vzniknout, bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese. Pojmy „újma“ a „hospodářské výhody“ zákon nedefinuje.

S přihlédnutím k účelu zákona je újmu nezbytné spatřovat již v samotném faktu narušení soutěže. Jedná se zpravidla o snížení počtu vzájemně si konkurujících subjektů a založení nebo posílení dominantního postavení soutěžitele. Újma se projevuje negativním vývojem struktury daného trhu, jehož důsledkem je narušení funkcí hospodářské soutěže. V daném případě měla společnost TUL rozhodující postavení na trhu již před spojením. Tím, že postavení na trhu nebude posíleno, neboť spojující se společnosti nepůsobí na stejném relevantním trhu, spojení nepřináší újmu, která by vedla k negativnímu vývoji struktury trhu, což by mělo za následek narušení hospodářské soutěže.

Jako hospodářské výhody spojení společnost Dalkia jako navrhovatel uvedla, že společnosti TUL a PPC budou moci plně využívat dlouholetých zkušeností a znalostí společnosti Dalkia, jako součásti skupiny DALKIA, v oblasti správy energií a dodávky energetických služeb. Uvedené zkušenosti se pozitivně projeví především v poskytování kvalitních služeb zákazníkům, a to při zachování dlouhodobě příznivých a stabilních cen.

Konkrétně bude možné přijmout opatření vedoucí ke snižování nákladů, k optimalizaci správy a k optimalizaci provozování výrobních zařízení, především využitím inovačních technologií, kterými Dalkia disponuje.

Dále je společnost Dalkia připravena poskytnout investice, které budou vést ke zlepšování životního prostředí v oblasti Ústí nad Labem. Bude připraven plán, v jehož rámci dojde k analyzování případných rizik, jimiž by mohlo dojít k ohrožení životního prostředí a zároveň budou stanovena dostatečná preventivní opatření.

Společnost Dalkia se také se vstupem na daný relevantní trh bude podílet na oživení ekonomické aktivity v severočeském regionu, hlavně na podpoře a rozvoji zaměstnanosti a vzniku nových pracovních míst a také na poskytování pomoci malým a středním podnikatelům. V této oblasti může společnosti Dalkia plně využít znalostí svých odborníků, kteří se zabývají vedením stejně zaměřeného projektu v Olomouckém a Ostravském kraji – Nadačního fondu Moravskoslezských tepláren, a.s.

Právní rozbor

Podstatou posuzovaného spojení podniků soutěžitelů je získání … % akcií společnosti Teplárny Ústí nad Labem, a.s. a … % akcií společnosti PPC Trmice, a.s. ze strany společnosti Dalkia International S.A., ke kterému došlo na základě Smlouvy o převodu cenných papírů, uzavřené dne 28.6.2001 mezi společnostmi Severočeská energetika, a.s. jako prodávajícím a společností Dalkia International S.A. jako kupujícím. Dojde tedy ke spojení podniků soutěžitelů ve smyslu § 8 odst. 2 písm. a) zákona.

V § 8a odst. 1 zákon stanoví, že povolení Úřadu podléhají taková spojení podniků soutěžitelů, která narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž, přičemž za narušení soutěže se považuje, jestliže spojením podniků přesáhne jejich podíl 30 % celkového obratu na celostátním nebo místním trhu daného zboží. Na základě tohoto ustanovení posuzované spojení tedy podléhá povolení Úřadu.

V dalším postupu Úřad zkoumal, zda spojení může mít negativní vliv na strukturu relevantního trhu a zda tak může dojít k narušení hospodářské soutěže. Na základě skutečností uvedených v posouzení dopadů spojení na relevantní trh dospěl Úřad k závěru, že se spojované subjekty nestřetávají na stejném relevantním trhu a tudíž nedojde k jakýmkoli změnám soutěžního prostředí a k ohrožení hospodářské soutěže.

Úřad po zhodnocení všech důkazů kostatuje, že spojení přinese také hospodářské výhody nejen spojujícím se subjektům, ale z dlouhodobého hlediska i výhody pro spotřebitele, jako je udržení stabilních cen služeb, zlepšení ochrany životního prostředí, oživení ekonomické aktivity v regionu, a proto v souladu s § 8a odst. 2 zákona vydal rozhodnutí, kterým spojení podniků soutěžitelů Dalkia International S.A., Teplárny Ústí nad Labem, a.s. a PPC Trmice, a.s. povoluje.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov, CSc.
vrchní ředitel

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Martin Šebek
advokátní kancelář JUDr. Martin Šebek
Moravská 52
120 00 Praha 2

Právní moc: 16.11.2001